

Folketingets Forhandlinger. (165.)

2625

15. Jan. 1904: 1. Beh. af Lovf. om Anlæg og Drift af priv. Jernb. paa Langeland.

2626

Banen fra Rudkøbing til Spodsbjerg, kan have en ret betydelig Indflydelse paa Forholdene paa Nabøerne mod Vest — jeg tænker herved paa Fyn, Taasinge og Ærø — og mod Øst, nemlig Lolland og Falster. Der har jo efterhaanden udviklet sig en ikke ringe Trafik fra Fyn over Langeland til Lolland, men den har i en betydelig Grad været hemmet ved de overordentlig primitive Samfærdselsmidler paa Langeland. Man har der ikke haft andet at ty til end en gammel Omnibus, som man blev proppet ind i sammen med en hel Del andre Mennesker, og som kørte forfærdelig langsomt over Øen, saa at denne Forbindelse har haft vanskeligt ved at trænge igennem, skønt det unægtelig er den korteste Vej fra Fyn til Lolland og videre til Nykøbing, Gedser og Berlin. Der vil for rejsende vest fra mod Sydøst kunne spares ikke saa lidt Penge og Tid, saa snart der kommer en Jernbane fra Rudkøbing til Spodsbjerg, da man saa kan gaa fra Odense over Svendborg, Rudkøbing, Spodsbjerg, Nakskov, Nykøbing og Gedser til det sydlige Udland. Dette vil have Betydning ikke alene for de rejsende, men ogsaa for de lolland-falsterske Jernbaner. Disse ere, som bekendt, anlagte af et Aktieselskab, men Staten har paataget sig en Rentegaranti af 4 pCt. Kommer der nu en betydelig større Trafik — og jeg tvivler ikke om, at Trafikken vil øges ganske betydeligt, naar Forbindelsen over Langeland bliver bedre —, vil Betydningen af denne Rentegaranti, der i de senere Aar er svunden ganske betydeligt ind, saa at den nu ikke spiller nogen væsentlig Rolle, svinde yderligere, saa at vi maaske kunne komme saa vidt paa Lolland, at Banen der kan bære sig uden Tilskud fra Statskassen. Og dertil vil et saadant Anlæg som det, der er foreslaaet af de ærede Forslagsstillere, bidrage ikke saa lidt. Jeg kan derfor paa Nabøernes Vegne og i Særdeleshed paa den Øs Vegne, hvor jeg har min Bopæl, paa det bedste anbefale dette Forslag og særlig Forslaget om en Bane fra Rudkøbing til Spodsbjerg.

N. Andersen: Jeg maa tilstaa, at jeg har siddet i stille Beundring og hørt paa den fortrinlige Række af Argumenter, den ærede Forslagsstiller har kunnet fremføre

for Nødvendigheden af at bygge 8 Mil Jernbane paa Langeland. Jeg kunde fristes til at se bort fra alt, hvad der angaar Anlægskapital, Liniens Retning o. s. v. og begrænse mig til at spørge den ærede Forslagsstiller, om han virkelig for Alvor tror paa Muligheden af, at der paa Langeland nogen Sinde kan blive en saadan Trafik, at Driftsindkomsterne blot tilnærmelsesvis kunne dække Driftsudgifterne til 3 forskellige Linier af tilsammen 8 Mils Længde. Jeg vil gøre den ærede Forslagsstiller opmærksom paa — og denne Henstilling rammer for øvrigt ogsaa et af de Forslag, vi have haft til Behandling de foregaaende Dage —, at naar man rigtig alvorlig vil ødelægge Driften af en Jernbane, skal man blot gøre den grenet, saa at man foruden den almindelige Længdestrækning har en Stump, som skal drives i kontinuerlig Drift sammen med Længdebanen ud til en eller anden Side. Det skal nok klodse og borttage al Mulighed for en fornuftig Forrentning af den anlagte Kapital. Vi have sørgelige Eksempler paa, hvorledes det kan gaa saadanne endog forholdsvist store Anlæg i udmærket frugtbare og tæt befolkede Egne. Jeg tænker her paa Lolland-Falster Banen og den østsjællandske Bane. De have deres Udgreninger, som økonomisk set ødelægge for alle Dage den Trafik, der ellers vilde være tilstrækkelig til at give en tilfredsstillende Forrentning af de store Kapitaler, som ere anlagte i disse Jernbaner. Som sagt, det er min Hovedanke. Jeg tvivler ikke om, at den højtærede Minister for offentlige Arbejder vil være noget betænkelig ved at gaa med til at give $\frac{3}{4}$ af Statskassen til 8 Mil Jernbane paa Langeland, som tilsammen koster omtrent $2\frac{2}{3}$ Mill. Kr. Jeg tvivler ikke om, at den højtærede Minister vil se paa denne Side af Sagen, og jeg skal derfor ganske lade dette ligge, men jeg vil dog gerne henstille, at man tog under lidt alvorligere Overvejelse, end hidtil er sket, om der er Sandsynlighed for, at Befolkningen paa Langeland baade kan og vil paatage sig en stedsevarende Forpligtelse til at holde 8 Mil Jernbane i Drift. Hvis Langelænderne ville det, have de virkelig meget mere Mod, end jeg vilde have, hvis jeg var i deres Sted.

Jeg kan være enig i de Udtalelser,